

СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ДЕНУМЕРАТИВІВ-ІМЕННИКІВ

Голубченко Н. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор

Швачко С. О.

Провідне місце серед самостійних денумеральних частин мови належить іменнику, що забезпечує можливість мислити предметно та інтерпретує предметну частину мовної картини світу. Узагальнене значення предметності є релевантною семантичною ознакою іменників, які називають предмети і відповідають на питання *хто? що?* Але предмети - це не тільки назви людей, тварин, конкретних речей, а й опречечених дій, ознак та абстрактних понять [1, 74]. Як кожна частина мови, іменник має суфікси *-er (teenag-er)*, *-aire (million-aire)*, та закінчення *-s (hundreds)*. Денумеративи-іменники відображають ретроспективне становлення числівників, їх предметне походження. Кожен спосіб словотворення має свої специфічні правила, засоби та моделі. Субстантивація денумеративів, тобто придбання ними предметного значення, вказує на семантичну близькість з лічильними словами. Денумеративи-іменники утворюються шляхом:

- конверсії (*the one, hundredth of*): *He was the one who said he might as well drop out* [4, 256];
- афіксації (*twenties, teenager, tens, teens*): *Oh, when I was in my teens I was as interested as anyone* [4, 79];
- словоскладанням (композиція) (*sixteen-year-olds, five-former, sixpence*): *It didn't matter sixpence to him what color of cushions Sarah would choose* [4, 34].

Найбільш активним словотворчим процесом утворення денумеративів-іменників є конверсія, композиція та афіксація, за рахунок яких поповнюється словниковий склад мови.

В результаті конверсії утворюються нові функціонально-семантичні варіанти слів - похідні лексичні одиниці. Явище конверсії в сучасній англійській мові одержало особливо широке поширення. Найбільш важливою причиною цьому можна вважати відсутність в англійській мові морфологічних показників частин мови.

Афіксація є одним із продуктивних способів словотвору і посідає друге місце за наявністю інновацій - після

словоскладання. Афіксація як спосіб словотвору діє шляхом додавання до твірної основи префікса або суфікса, за допомогою яких утворюються нові слова з новим лексичним значенням або з новим відтінком [2, 30].

Одним із продуктивних способів утворення дериватів англійської мови є композиція (словоскладання), що є вагомим джерелом поповнення мови.

Денумеративи-іменники англійської мови походять від числівників та є секундарними конструюваннями, утвореними морфологічним та синтаксичним способами [3, 96]. До морфологічного способу творення відносяться афіксація та словоскладання, до синтаксичного - конверсія (трансформація).

1. Введение в сравнительную типологию английского, русского, украинского языка / [К. К. Швачко, П. В. Терентьев, Т. Г. Янукян, С. А. Швачко]. – К.: Вища школа, 1977. – 187с.
2. Каравашкин В. И. О некоторых композитных закономерностях / В. И. Каравашкин // Вестник Харьковского государственного университета. Серия Иностранные языки. – 1980. – Вып. 11. – № 170. – с. 28–35
3. Кочерган М. П. Мова. Людина. Світ : До 70-річчя професора М. П. Кочергана : [зб. наук. ст./ відп. ред. О. О. Тараненко]. – К. : Вид. Центр КНЛУ, 2006. – 352 с.
4. Tyler Anne. Accidental Tourist. Published by Random House, 1998 – 368 p.

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 127-128.